

Veckobrev från Isbrytaren Oden 2019-07-23

Hej på er!

Då är det dags att rapportera hem till er igen om vår verksamhet, som nu dragit igång på riktigt. Vi ankom till Thule Air Base på tisdagen den 16:e juli och ankrade precis utanför piren i Thule. Tyvärr är det för grunt för Oden att lägga till vid denna pir, så därför måste vi ankra utanför.

Färden in mot Thule var som förväntat väldigt spektakulär med massor av isberg, fantastiska berg och lite djurliv. Väl framme så låg vi i strålande sol och vindstilla och väntade på våra deltagare på North West Passage Project och de kom på eftermiddagen den 17:e juli och direkt efter att vi fått ombord dem och deras utrustning så avgick vi från Thule.

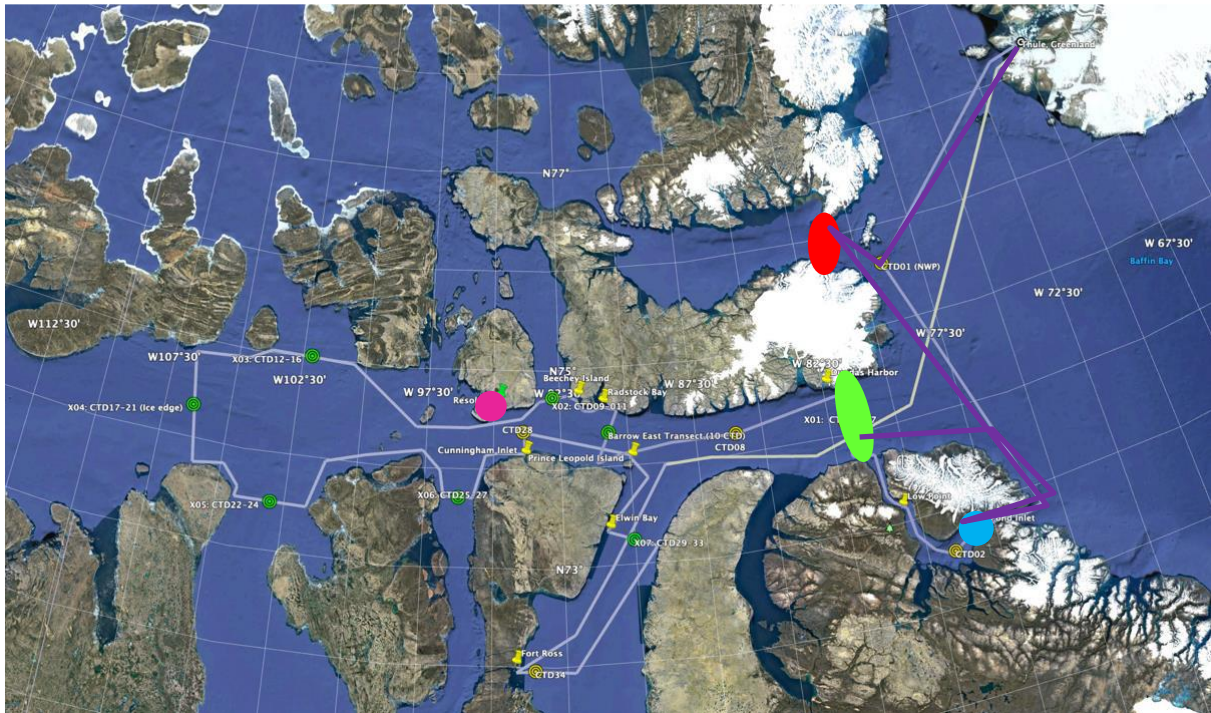

Titta på detta fina isberg, slipat av hav och väder

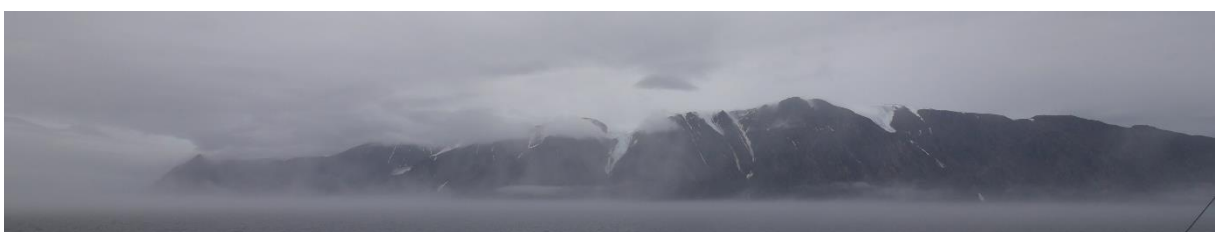

Vackra färger eller hur?

Den första stationen i Nunavut, som detta område heter på lokalspråket hamnade vi i Jones Sound, se den röda punkten på kartan nedan. Här gjorde vi en CTD-transekt och med det menas att vi doppar vår CTD-rossett med alla dess instrument och provtagningsflaskor och mäter flödet ut ur kanadensiska Arktis och ut i Baffin Bay. Med en transekt menas att man lägger CTD-stationer rätt över hela sundet med ca 5nm mellan. Igår kväll och nu i natt gjorde samma sak i Lancaster Sound, se grön markering på kartan. Mellan dessa två stationer spenderade vi ett och ett halvt dygn vid ett litet samhälle som heter Pond Inlet, se blå markering på kartan. Det lila strecket visar vår rutt.

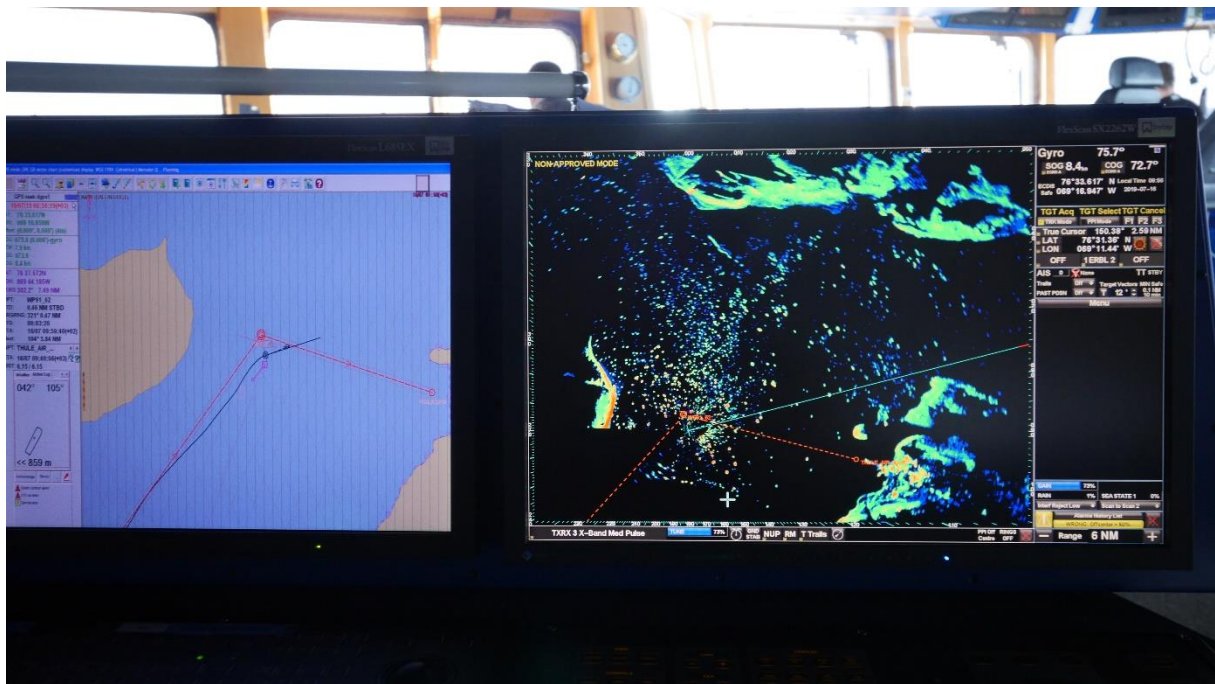
North West Passage Project (NWPP) har en hel del strandhugg under expeditionen och två av dessa är inuitsamhällen och Pond Inlet var ett av dem. I Pond Inlet bor det 1600 bofasta människor. Expeditionen NWPP har en del som är uppbyggd på att utbilda unga amerikanska studenter hur marin forskning går till, så fartyget är fullt av 20-åringar som är väldigt sugna på att lära sig. Den andra delen av forskningen som ska dokumentera och förhöra sig hos lokalbefolkningen om hur de upplever klimatförändringarna är i full gång och under morgondagen ska de iland på ett ställe här i Lancaster Sound som heter Dundas Harbour. I Dundas Harbour drev Hudsons Bay Company en utskepnings hamn av sådant som naturen kunde erbjuda såsom djurhudar och annat som kunde fångas och plockas. Denna plats drevs av sex inuitfamiljer som flyttades från Baffin Island under 1934-36, men det blev ingen vidare succé på grund av den kraftiga havsisen som var i vägen hela sommaren och den svåra isen som bildades vid kusten på vintern gjorde att resandet gjordes svår, så man lade ner hela projektet. Imorgon ska dokumentärfilmarna titta på kvarlämningarna efter detta, så det blir spännande att höra vad de har att visa efter detta. Den 26:e juli ska vi vara i Resolute (se rosa markering på kartan ovan) som är det andra inuitsamhället vi ska till.

Bylot Island sedd från Pond Inlet

Navigationen

Navigationen sedan det förra resebrevet har varit spännande med mycket isberg och okarterade vatten där man måste vara extra försiktig för att inte hamna på grund. Som tur är Oden utrustad med ett multibeamlod som hjälper oss att se åtminstone åt sidorna och om man vill se framför sig får man göra en piruett med oden för att göra det möjligt att se framåt. Lyckligtvis har många varit på dessa platser innan, men det finns inte så mycket multibeamdata utan det data som finns är gjort med enkelstråle lod Odens multibeam använder sig av 432 strålar varje gång lodet pingar mot botten, så Oden bygger nya vägar runt den Grönländska kusten och i den Kanadensiska arktiska skärgården. Ett annat problem som man brukar tala om när man är på ställen som södra Östersjön, Engelska kanalen, Singapore Strait är trafiken som går fram och tillbaka i sina stråk. Det råkar vi ut för här också i form av tusentals isberg som ligger överallt. Dessa medtrafikanter kan man inte ropa upp eller spåra via AIS utan vi får snällt väja för alla som kommer i vår väg. Det kan ju vara lite halvknepig ibland, se bilder nedan.

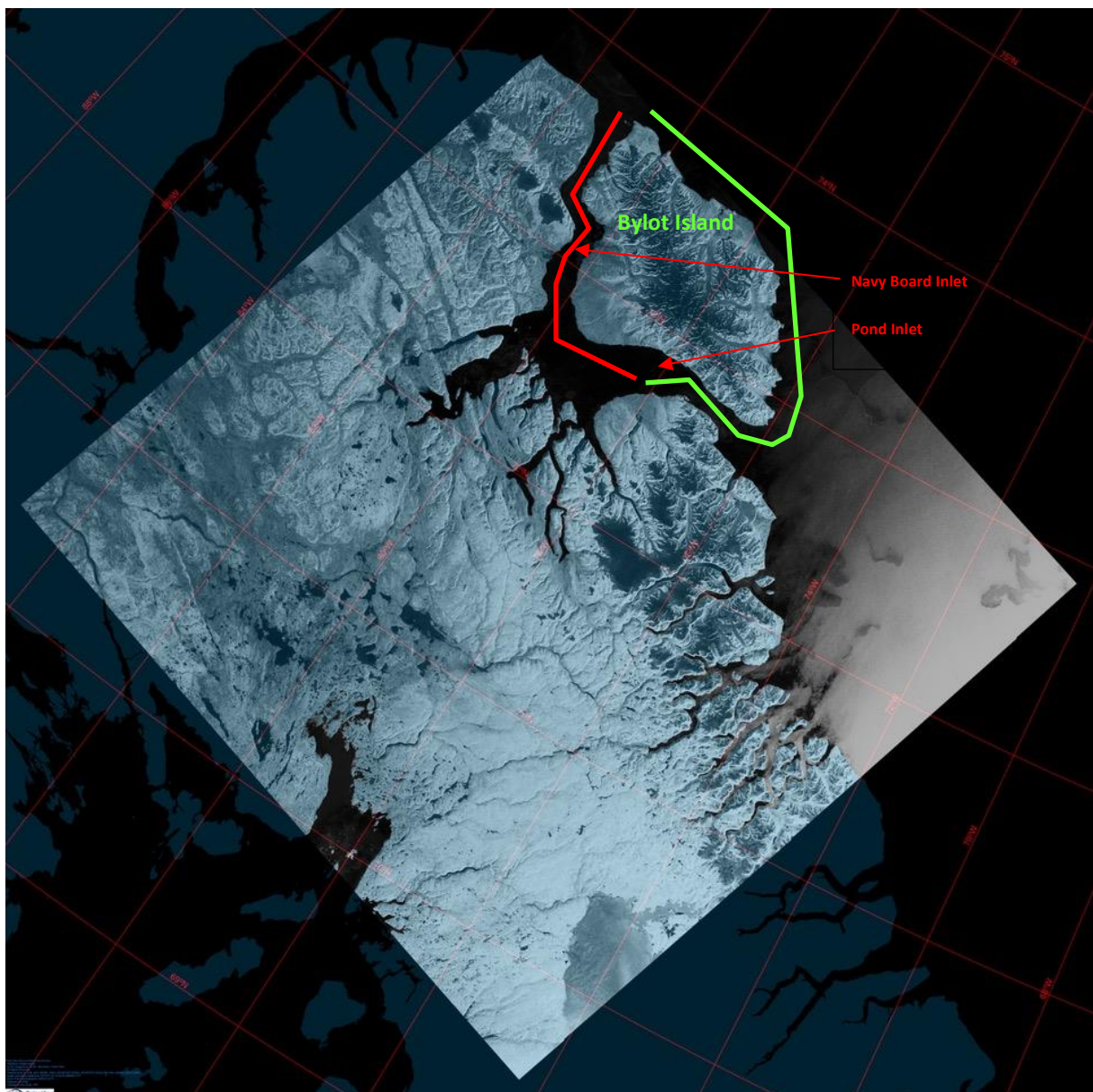

Alla ekon som ni ser på radarskärmen till höger förutom land är isberg inte havsis utan stora och små isberg.

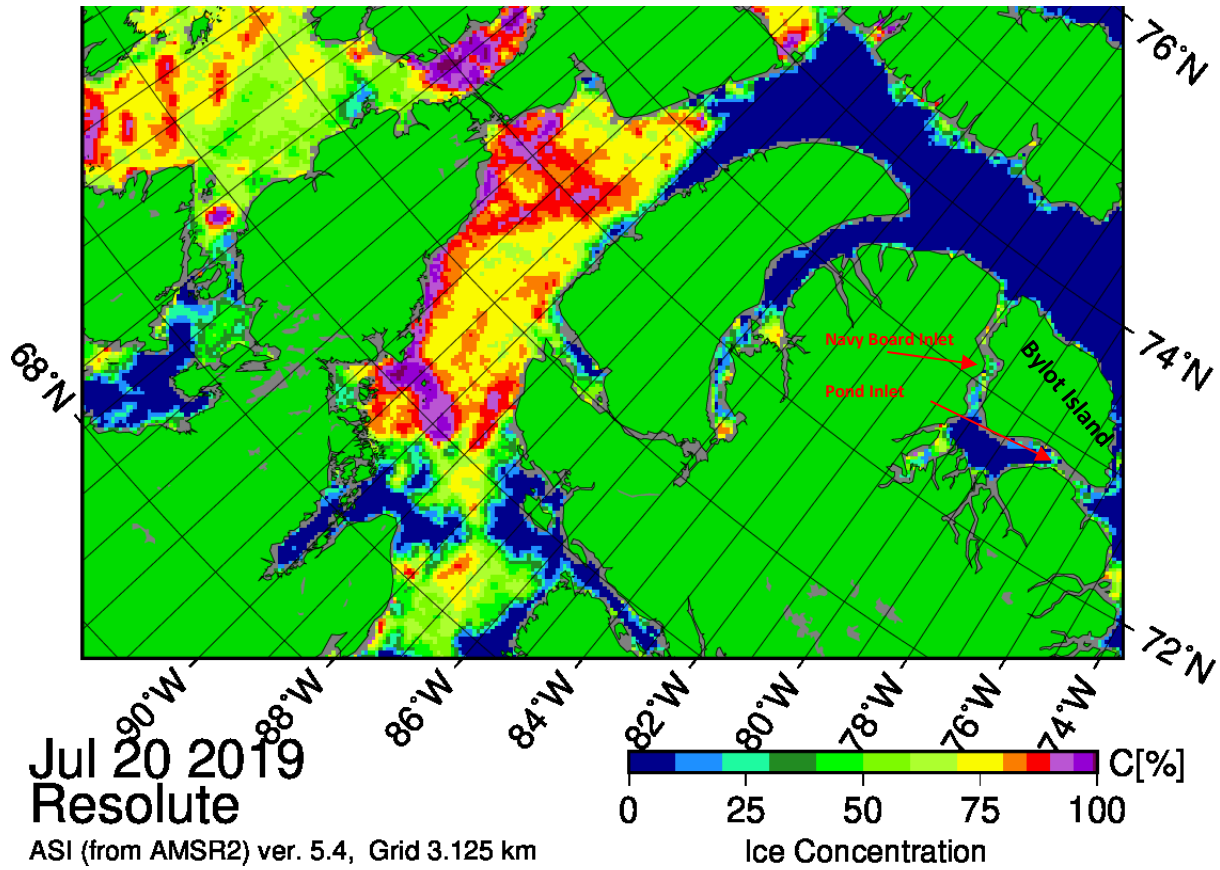

Här ser ni ett gäng mindre isberg som ni ser på Odens babordssida på radarskärmen ovan.

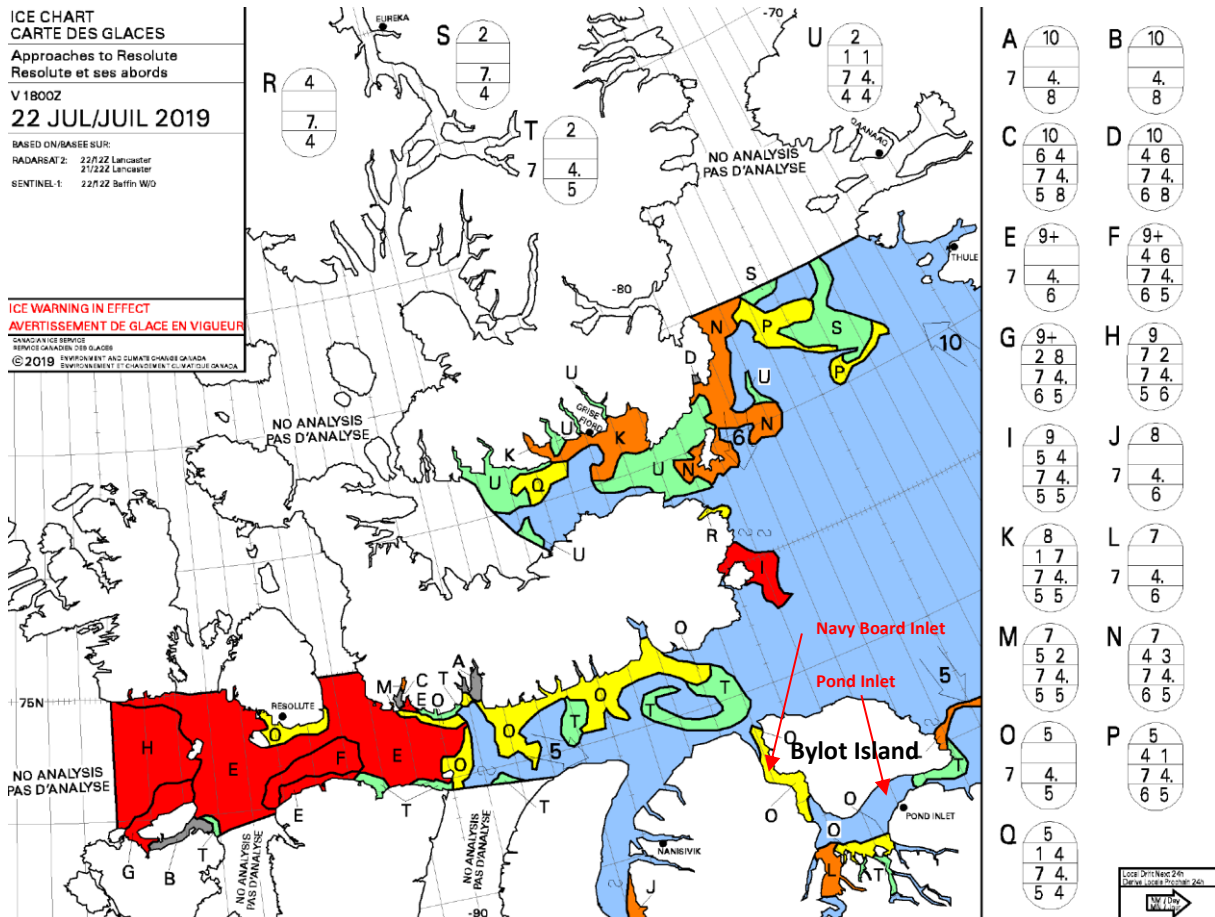
Vi kommer snart in i havsisens värld. Om cirka 100nm västerut börjar havsisen breda ut sig och det är ju då som Oden hamnar i sitt rätta element och det är då det börjar bli spännande med navigationen. Som vanligt använder vi oss av iskoncentrationskartor men även radarsatellitbilder samt kanadensiska iskartor från myndigheten Canadian Ice Services. Dessa kartor är analyser gjorda av samma satellitbilder som jag själv tittar på och i normala fall brukar jag inte titta på bilder när någon annan än jag själv eller mina kollegor här på bryggan tittat på råmaterialet och gjort en egen analys. Men i skärgårdar och framförallt i miljön nära land runt Grönland och här i Nordvästpassagen är det väldigt höga berg och djupa dalar som ger skugga för satelliterna och visar isfritt i fjordarna trots att det kan vara upp mot 50% istäckning. Detta hände i förrgår kväll när vi skulle ta oss från Pond Inlet upp till Lancaster Sound via Navy board inlet men fick precis innan avgång reda på, via de kanadensiska iskartorna, att det fanns en hel del is kvar i Navy Board Inlet, så då tog jag ett bränslebesparande beslut att gå runt samma håll som vi kom. Jag visar här nedan tre typer av isinformation som jag använder för att hitta väg. Som ni ser är det stor skillnad på vad kartorna visar för samma område.

Det här är en radarsatellitbild, som normalt brukar vara det bästa som finns men som här visar mer eller mindre isfritt runt Bylot Island

Det här är de vanliga koncentrationskartorna jag brukar använda i Arktis från Bremen universitet

Det här är kartan från Canadian Ice Services och underlaget för denna är inte bara satellitinformation utan från allt som rör sig i området som flyg, lokalbefolkning fartyg som rapporterar in och det stämmer bättre med verkligheten.

Isbrytningsverksamhet

När vi var på väg in till Pond Inlet så fick vi följa av gamla bekanta fartyg. Den före detta finska isbrytaren Botnica, som nu är Estnisk kom i följe av två andra bekanta bulkfartyg, som vi brukar ha på anlop till och från Luleå under vintern, Panmax fartygen Nordic Oasis och Nordic Odin. Vi satte dem på övervakning i IB-Next för statistikens skull;)

Botnica and Nordic Oasis

Nordic Odin

Botnica

Djurlivet

Djurlivet är inget att skryta med denna vecka heller, men vi har sett knölval som vände stjärtfenan åt oss när vi kom fram till Pond Inlet och försvann. Några Narvalar visade sig på stort avstånd igår kväll. Och ett antal fågelarter typiska för området så som Stormfågel, praktejder tobisgrisslor för att nämna några, en säl kom upp jämte fartyget i morse men dök och försvann. men det är väl också det vi sett.

Stormfågel

Tobisgrissla

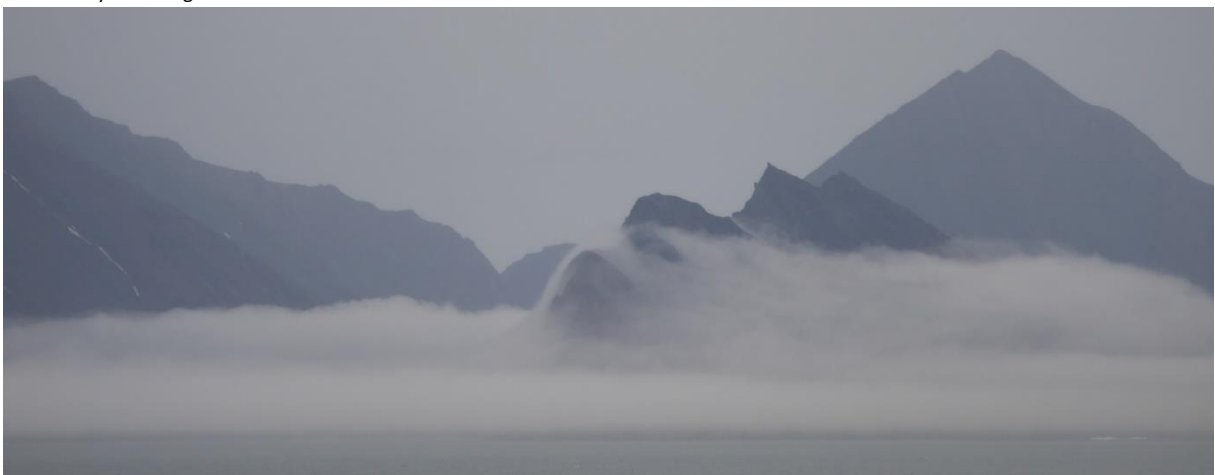
Praktejder

Pond Inlet, här bor 1600 bofasta människor. Man bör nog gilla snö, is och kanske valfläk för att trivas här.

Dimman klyvs av bergen

Visst ser det läckert ut när dimman ligger som ett täcke över bergen.

Ja det var allt för denna gång. Ha det så bra där hemma. Jag har hört att en ny värmebölja ska svepa in över Sverige, så se upp för den. Ät mycket glass och bada

Med vänliga hälsningar från Nunavut, Mattias Petersson